

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΜΠΕΛΟΟΙΚΟΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΓΙΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Μάθημα: Ελληνικά
Ημερομηνία: 14 Οκτωβρίου 2009
Διάρκεια: 2 ώρες και 15 λεπτά.

**ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΚΘΕΣΗ

(Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε σε 450-500 λέξεις ΕΝΑ από τα πιο κάτω θέματα:

1. «Η τεχνολογία αναμφισβήτητα άλλαξε τον τρόπο ζωής και πρόσφερε σε μεγάλα τμήματα του παγκόσμιου πληθυσμού δυνατότητες να ζήσουν μέσα στον πλούτο και στις ανέσεις. Παράλληλα η τεχνολογία είναι μέσο που παρέχει στον άνθρωπο δύναμη: δύναμη όμως και για το καλό και για το κακό.»

Να αναπτύξετε τρεις θετικές και τρεις αρνητικές συνέπειες που επιφέρει η τεχνολογική ανάπτυξη και να εισηγηθείτε τρόπους για αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων.

2. Να παρουσιάσετε τη σημασία του επαγγέλματος στη ζωή του ανθρώπου, τόσο σε προσωπικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο, και να αναπτύξετε τους παράγοντες που μπορούν να βοηθήσουν στην ορθή επιλογή του.

3. Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι σχέσεις νέων και ενηλίκων χαρακτηρίζονται από έλλειψη επικοινωνίας, η οποία πολλές φορές καταλήγει σε χάσμα ανάμεσα στις δυο γενιές.

Να αναπτύξετε τα αίτια του χάσματος αυτού και να προτείνετε τρόπους γεφύρωσής του.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ**(Μονάδες 30)**

Πρόσφατες ανασκαφές που έγιναν στην Κύπρο από την Ιταλίδα αρχαιολόγο Μαρία Ροσάριο Μπελτζόρνο **καταδεικνύουν** πέραν πάσης **αμφιβολίας** ότι η καλλιέργεια του αμπελιού στην Κύπρο μάς παίρνει 5500 χρόνια πίσω και μας δίνει τα πρωτεία στην καλλιέργεια στη λεκάνη της Μεσογείου αλλά και στην Ευρώπη ολόκληρη.

Όπως αναγράφεται αυτολεξεί στην έκδοση του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, «ο αμπελοοινικός τομέας της Κύπρου αποτελούσε πάντοτε σημαντικό κλάδο του ευρύτερου γεωργικού τομέα, όχι τόσο λόγω της συνεισφοράς του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), αλλά λόγω της ευρύτερης κοινωνικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής πτυχής της αμπελοκαλλιέργειας και της οινοποίησης, που αποτελούσαν άλλωστε τις **κυριότερες** ασχολίες των Κυπρίων στα πανάρχαια χρόνια. Η σημασία της αμπελοκαλλιέργειας δεν έγκειται απλώς στην αξιοποίηση της πρώτης ύλης για την παραγωγή κρασιού, αλλά στο γεγονός ότι αξιοποιεί κυρίως άγονα, πετρώδη και επικλινή εδάφη σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές. Το αμπέλι **αποτελεί** αναγκαίο στοιχείο του τοπίου και συμβάλλει στη διατήρησή του. Εμποδίζει τη διάβρωση του εδάφους, διασφαλίζει την παρουσία του ανθρώπου στις μειονεκτικές περιοχές της υπαίθρου και συμβάλλει στην ανάπτυξη του εναλλακτικού (αγροτικού) τουρισμού σε συνδυασμό με τη **διαφύλαξη** του περιβάλλοντος. Το αμπελουργικό δυναμικό της Κύπρου δεν είναι στατικό, αλλά μεταβάλλεται χρόνο με χρόνο προσαρμοζόμενο στις συνθήκες της σύγχρονης ανταγωνιστικής αγοράς.

Τα τελευταία χρόνια η έκταση του αμπελώνα με **γηγενείς** ποικιλίες έχει μειωθεί (38%) ως αποτέλεσμα της φυσικής εγκατάλειψης ή των εκριζώσεων και των αναδιαρθρώσεων για την ποικιλιακή μετατροπή του αμπελώνα μέσω ειδικών πριμοδοτούμενων εθνικών και κοινοτικών μέτρων».

Στο μεταξύ, το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων βρίσκεται στο **τελικό** στάδιο αξιολόγησης των αιτήσεων για εκριζώσεις αμπελώνων, μέτρο που περιλαμβάνεται στο πακέτο των μεταρρυθμίσεων του αμπελοοινικού τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος επέλεξε να γίνει χρήση του μέτρου της εκριζώσης με κάποια περιοριστικά μέτρα, τα οποία επιτρέπονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα, το κάθε κράτος είχε δικαίωμα **να επιλέξει** ή να ορίσει **μέγιστη** εθνική έκταση το 8% των αμπελώνων του, ή να επιβάλει περιφερειακούς περιορισμούς, οι οποίοι ανέρχονται στο 10%. Μπροστά στον κίνδυνο να συγκεντρωθούν μεγάλες εκτάσεις εκριζωμένων αμπελιών σε συγκεκριμένες περιοχές, η Κύπρος επέλεξε το 10% αλλά με διασπορά εκριζώσεων κατά περιοχή. Το Συμβούλιο αυτή τη στιγμή βρίσκεται στο στάδιο της εξέτασης αριθμού αιτήσεων και αναμένεται ότι η έκταση των αμπελώνων που θα εκριζωθούν θα ανέρχεται στις 15 χιλιάδες δεκάρια.

Ο μοναδικός κυπριακός αμπελώνας συρρικνώνεται δραματικά αλλάζοντας το τοπίο. Ταυτόχρονα η Κύπρος ερημοποιείται με γρήγορους ρυθμούς [...] Η κυπριακή φύση μετρά απώλειες 23 διαφορετικών φυτών. Το Υπουργείο Γεωργίας καλείται να προβεί στην υιοθέτηση μέτρων για αντιμετώπιση της απερήμωσης και η προστασία του κυπριακού αμπελώνα μαζί με τη στροφή των αμπελουργών στη βιοκαλλιέργεια ειδικά

στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές αποτελεί ένα τέτοιο μέτρο. Η διατήρηση και συντήρηση αναβαθμίδων (ξερολιθιών) και η **μείωση** της χρήσης φυτοφαρμάκων που ξεπλένουν τα εδάφη, ρυπαίνουν τα ήδη εξαντλημένα υπόγεια ύδατα και μειώνουν τη βιοποικιλότητα, θα βοηθούσαν πολύ στη διατήρηση οικολογικής ισορροπίας.

Ιωάννα Παναγιώτου, Εφημερίδα Σημερινή, 26/10/2008 (διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Να γράψετε περίληψη του πιο πάνω κειμένου σε 100-120 λέξεις. **(Μονάδες 10)**
2. Να αναφέρετε τέσσερις λόγους για τους οποίους η αμπελοκαλλιέργεια αποτελούσε βασική ασχολία των κατοίκων της Κύπρου από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι σήμερα.
(Μονάδες 10)
3. α) Ποια απόφαση πήρε η Κύπρος στο θέμα των εκριζώσεων και για ποιο λόγο;
(Μονάδες 5)
β) Ποιον κίνδυνο αντιμετωπίζει η Κύπρος σύμφωνα με τη συγγραφέα και τι εισηγείται η ίδια για αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού;
(Μονάδες 5)

ΜΕΡΟΣ Γ': ΓΛΩΣΣΑ

(Μονάδες 20)

Όλες οι λέξεις των ασκήσεων είναι παρμένες από το **ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ**. Μπορείτε, όμως, να τις χρησιμοποιήσετε με οποιαδήποτε σημασία τους, είτε κυριολεκτικά είτε μεταφορικά.

1. Να γράψετε **ένα συνώνυμο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις: **(Μονάδες 4)**
α) καταδεικνύουν β) κυριότερες γ) διαφύλαξη δ) γηγενείς
2. Να γράψετε **ένα αντίθετο** για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις: **(Μονάδες 4)**
α) αμφιβολία β) τελικό γ) μέγιστη δ) μείωση
3. Να γράψετε **α) ένα παράγωγο ουσιαστικό** και **β) ένα παράγωγο επίθετο** για τα πιο κάτω ρήματα:
αποτελεί επιλέγω
(Μονάδες 4)

.../4

4. Καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις είναι γραμμένη τέσσερις φορές, μια ορθά (ορθογραφικά) και τρεις λανθασμένα. Να επιλέξετε την ορθή και να την καταγράψετε στο τετράδιο απαντήσεων.

- α) επιείκηα- επηείκεια - επιείκεια – επιοίκεια
- β) σιγκέντρωση – συγκέντρωση – συγκέντρωσαι - συγκέντρωση
- γ) μοιονέκτημα – μηνέκτημα – μειονέκτημα - μειονέκτειμα
- δ) υλοποίηση – ιλοποίηση - ηλοποίηση – υλωποίηση

(Μονάδες 4)

5. Να γράψετε το πρώτο συνθετικό των πιο κάτω λέξεων:

- α) ανθυποψήφιος β) πρωθυπουργός γ) συγγραφέας δ) ξεναγός

(Μονάδες 4)

© Copyright 2009 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.